

ENTREE PRO & ENTREE MBO

Vraagstelling:

- 1. In hoeverre bieden scholen voor praktijkonderwijs hun leerlingen de mogelijkheid om een entree opleiding binnen het pro te volgen?*
- 2. Hoeveel procent van de pro leerlingen volgt een entree opleiding? Hoeveel van hen volgen deze entree opleiding binnen het pro (entree pro) en hoeveel binnen het mbo (entree mbo)?*
- 3. Hoe succesvol zijn beide groepen leerlingen (entree pro en entree mbo) in termen van:*
  - a. Diplomerings*
  - b. Doorstroom naar mbo*
  - c. Arbeidsdeelname*

Vraag 1 – Mogelijkheid voor entree pro

Veel scholen voor praktijkonderwijs bieden hun leerlingen de mogelijkheid om een entreediploma te behalen binnen het praktijkonderwijs, via extraneus-trajecten. Hoewel mbo-instellingen de diplomabekostiging voor deze trajecten inmiddels niet meer ontvangen, kunnen leerlingen uit het praktijkonderwijs nog steeds een entreediploma halen. In 2016 haalde op 120 van de 172 scholen voor praktijkonderwijs ten minste één leerling een entreediploma. Dat betekent dat (ten minste) 70 procent van de scholen voor praktijkonderwijs deze diplomering mogelijk maakt. Wel zien we grote verschillen tussen scholen in het aantal leerlingen dat binnen het pro een entree opleiding volgt (Eimers et al, 2017).

Vraag 2 - Omvang

Relevante onderwijsloopbaanpaden:

- Pro – Uit onderwijs
- Pro – Entree pro – Uit onderwijs
- Pro – Entree pro – Mbo2 e.v.
- Pro – Entree pro (zonder diploma) – Entree mbo e.v.
- Pro – Entree mbo – Uit onderwijs
- Pro – Entree mbo – Mbo2 e.v.

Entree pro

- Het aantal leerlingen dat een entree opleiding binnen het praktijkonderwijs volgt wordt niet door DUO in BRON geregistreerd.
- Wat we wel weten is dat 19 procent van de leerlingen het pro met een entree diploma verlaat (Eimers et al, 2017). Het gaat dus om minimaal 19 procent van alle leerlingen, circa 1200 leerlingen (2016).
- Mijn indruk is dat het aantal leerlingen dat een entree opleiding binnen het pro start maar deze niet met diploma afrondt, beperkt is. Dus, dat pro-scholen alleen die leerlingen laten starten met de entree die ook echt kansrijk zijn. Dit baseer ik mede op de indruk die we hebben dat pro-scholen behoorlijk goed lijken te kunnen bepalen voor wie het mbo haalbaar is. Herkennen jullie je hierin?

Entree mbo

- Van de leerlingen die vanuit het praktijkonderwijs doorstromen naar het mbo, gaan de meesten een entree opleiding volgen.¹
- In 2016 ging het om bijna 1450 leerlingen, dat is 23 procent van alle pro leerlingen die uitstroomden (Eimers et al, 2017).
- In de groep leerlingen die vanuit het pro doorstromen naar entree mbo, kunnen ook leerlingen zitten die entree pro gevolgd hebben maar zonder succes (geen entree diploma), en die dit diploma nu op het mbo proberen te behalen.

In totaal neemt minimaal 41 procent van alle pro leerlingen deel aan de entree opleiding (hetzij binnen pro, hetzij binnen mbo). Het gaat in beide gevallen om substantiële aantallen.

---

¹ Sinds 2014 is ongediplomeerde instroom in mbo2 ook niet meer mogelijk.

Vraag 3 - Succes

Wat weten we? Hieronder de cijfers die we hebben kunnen vinden:

	Pro-leerlingen in Entree pro	Pro-leerlingen in Entree mbo
Diplomering entree (Diploma succes)	Onbekend, omdat het totaal aantal leerlingen dat aan deze opleiding begint onbekend is. Indruk: hoog.	81 - 87 % [1] 80 % [3]
Doorstroom naar mbo2	75 % [1]	40-60 % [1]
Diplomering mbo2 (Diplomasucces)	Er zijn geen cijfers beschikbaar waarbij beide groepen onderscheiden worden. Wel is bekend dat t.a.v. pro-leerlingen die doorstromen naar niveau 2 een aanzienlijk aantal een startkwalificatie behaalt.	
Arbeidsdeelname Met diploma	51 % [2] Helaas maakt de loopbaanmonitor niet expliciet onderscheid tussen entree pro en entree mbo	
Arbeidsdeelname Zonder diploma	We beschikken alleen over cijfers t.a.v. arbeidsdeelname alle pro-leerlingen die het onderwijs verlieten, niet specifiek over pro entree. 42 % [2] 64 % [4]	28 % [2]

Kanttekening: de verschillen tussen scholen kunnen behoorlijk zijn.

Meer in het algemeen is het beeld wat betreft mbo entree (cijfers 2016):

- 69 procent van alle studenten binnen de entree haalt binnen een jaar entree diploma. Nog eens 16 procent behaalt het in tweede instantie (doubleur). Dus in totaal 85 procent.
- 47 procent van alle gediplomeerde entreestudenten vervolgt zijn loopbaan op niveau 2. De Inspectie maakt hierbij helaas geen onderscheid naar achtergrond (pro).
- Daarnaast stroomt bijna 40 procent uit het onderwijs. Dat zijn gediplomeerden en studenten die tussentijds gestopt zijn.
- Studenten uit de bbl (66 procent) hebben direct na uitstroom vaker een baan dan bol'ers (24 procent). Datzelfde geldt een jaar later. Daarbij worden ze ook beter betaald dan bol'ers. Entreestudenten die met een diploma uitstromen hebben daarbij vaker een baan (51 procent) dan zij die zonder een diploma (25 procent) zijn uitgestroomd. Dit kan een aanwijzing zijn dat de arbeidsmarktroute nog onderontwikkeld is en nu vooral een route voor de uitvallers is.

Verdere bevindingen Inspectie van het Onderwijs (2018):

- Tijdens ons onderzoek hebben we geconstateerd dat de arbeidsmarkttroute nog nauwelijks expliciet ontwikkeld is in bijvoorbeeld een meer op de arbeidsmarktvoorbereiding geënt onderwijsprogramma (Ton Eimers: dat gold destijds ook voor de AKA, die zich steeds meer op vervolgonderwijs ging richten). We constateren dat de focus primair ligt op de inrichting van de kwalificerende route, ook wanneer de opleiding meer praktijkgericht of in een hybride leeromgeving (beroepspraktijk) wordt vormgegeven. Als een student geen entreediploma kan halen, zouden alternatieve bewijzen of certificaten waarmee hij kan aantonen wat hij wel beheerst een alternatief zijn. Deze zijn we nauwelijks tegengekomen. Ook een nadere invulling van de voorbereiding op de toetreding van de arbeidsmarkt van deze groep troffen we niet aan. Binnen praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs is het gebruikelijk om een uitstroomdossier op te stellen, al dan niet in samenwerking met de gemeente. In zo'n uitstroomdossier zou kunnen staan wat de student nodig heeft aan extra begeleiding en andere faciliteiten (zoals een doelgroepregister) bij het zoeken en behouden van een baan. Een externe oorzaak voor het onderontwikkeld zijn van de arbeidsmarkttroute is mogelijk dat er een negatieve prikkel staat op toeleiding naar werk. Immers, studenten die geen entreediploma halen maar wel een baan hebben, gelden toch als voortijdig schoolverlater. Onderwijsinstellingen merken dat vervolgens in hun resultaatafhankelijke bekostiging.

Voorlopige conclusies

- Veel pro leerlingen gaan een entree opleiding volgen (minimaal 41 procent).
- Heel vaak behalen ze een entree diploma, en niet zelden ook een startkwalificatie (t.a.v. het behalen startkwalificatie kunnen we niet onderscheiden).
- Wel stromen vanuit entree pro meer leerlingen door naar mbo2 dan vanuit mbo entree (75% versus 40-60%).
- T.a.v. de kans op werk/arbeidsdeelname hebben we onvoldoende in handen om echt conclusies te kunnen trekken:
  - T.a.v. de leerlingen die een entree diploma behalen hebben we geen arbeidsdeelname cijfers die onderscheid maken tussen entree pro en entree mbo.
  - T.a.v. de leerlingen die geen entree diploma behalen:
    - weten we vanuit de loopbaanmonitor dat leerlingen entree mbo zonder diploma het slecht doen op de arbeidsmarkt (28%). Een voor de hand liggende verklaring is, wat de Inspectie onlangs ook constateerde, dat de arbeidsmarkttroute binnen mbo entree nog nauwelijks ontwikkeld is.
    - t.a.v. entree pro hebben we alleen cijfers over de arbeidsdeelname van alle pro leerlingen die vanuit het pro het onderwijs verlaten hebben. Deze percentages liggen wel hoger; een verklaring zou kunnen zijn dat deze jongeren wel 'serieuze' ondersteuning naar werk krijgen vanuit het pro.

Referenties

1. Eimers, T., Kennis, R., Woude, S.L. van der (2018), *Doorstroom van praktijkonderwijs naar mbo, Studie naar cijfers, achtergronden en wettelijk kader*, Nijmegen: KBA.
2. Ministerie OCW (2017), *Loopbaanmonitor jongeren in een kwetsbare positie, een cohort jongeren in een kwetsbare positie uit 2010/2011 cijfermatig in beeld gebracht*, Den Haag.
3. Inspectie van het Onderwijs (2018), *Themaonderzoek entree opleidingen, Inventariserend onderzoek naar het loopbaanperspectief van de entreestudent*, Den Haag.
4. Woude, S.L. van der (2015), *Perspectief op werk*, Nijmegen.